

La Comédiathèque

Krizè ir bausmè

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Šios pjesės tekstą galima atsisiųsti nemokamai.

Tačiau teisė viešai statyti kūrinį yra susijusi su privalomu autoriniu atlyginimu, kuris yra teisingas atlygis už autoriaus darbą. Nesvarbu, ar esate mėgėjų, ar profesionali teatro trupė, prieš statydami pjesę turite gauti leidimą ir sumokėti atitinkamą autorinį atlyginimą už spektaklio rodymą.

Norėdami susisiekti su Jean-Pierre Martinez ir paprašyti leidimo statyti vieną iš jo kūrinių:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Krizė ir bausmė

Jean-Pierre Martinez

Vertė ir adaptavo pats autorius Jean-Pierre Martinez

Bedarbis aktorius, įsidarbinęs prie bankroto ribos atsidūrusiame banke, sužino, kad buvo pasamdytas atpirkimo ožiu. Tačiau košmaras tik prasideda...

VEIKĖJAI:

Jérôme: aktorius

Claude: banko vadovė (arba vadovas)

Dominique: asistentė (arba asistentas)

Maria: valytoja

Marie: aktoriaus žmona

Bernadette: pirmoji klientė

Madeleine: antroji klientė

Marie, Maria, Bernadette ir (arba) Madeleine vaidmenis gali atlikti ta pati aktorė.

Santūrus, bet įspūdingas kabinetas: didelis stalas, ant kurio stovi tik telefonas su vidinio ryšio funkcija, žalia ir raudona lemputėmis, minkštas pasukamas vadovo krėslas su ratukais ir nedidelis staliukas su į termosą panašiu aliumininiu indu. Virš jo kabo įrėmintas vyro portretas. Maria šluoja grindis. Įeina Claude, vilkinti trijų dalių kostiumu arba kostiumėliu (priklausomai nuo to, ar vaidmenį atlieka vyras, ar moteris).

Claude – Ak, Maria... Kaip tik norėjau su jumis pasikalbėti...

Maria nustoja šluoti.

Maria – Taip, ponias?

Claude – Kiek metų jūs jau šluojate pas mus, Maria?

Maria – Nežinau, ponias. Neskaiciavau. Jūs nepatenkinta mano darbu?

Claude – Ne, ne, Maria, priešingai. Net norėjau jus pasveikinti. Žinote mūsų banko šūkį?

Maria – Pirmiausia reikia apsivalyti savo kiemą?

Claude – Puiku, Maria, būtent! Jūsų dėka Solidarumo banko fasadas visada nepriekaištingas. O banko fasadas – tai jo vizitinė kortelė, tiesa? Jei jis nebūtų švarus, klientai galėtų pagalvoti, kad...

Maria – ...ir pats bankininkas ne visai švarus...

Claude – Štai! Jūs viską supratote, Maria.

Maria – Galiu tęsti darbą, ponias?

Claude – Dar ne visai, Maria...

Maria – Gerai...

Claude kosteli.

Claude – Kaip žinote, brangioji Maria... Mano labai brangioji Maria... Net sakyčiau – per brangioji Maria... Krizė.

Maria – Tikrai, ponias?

Claude – Krizė, Maria! Net jei kasdien neskaitote ekonomikos spaudos, turbūt apie ją girdėjote? Ak, tiesa, ką aš čia... Jūs juk ispanė, Maria, ar ne?

Maria – Portugalė, ponias...

Claude – Dar geriau! Turiu omeny, dar blogiau... Portugaliją krizė irgi smarkiai palietė. Nejau apie tai nieko negirdėjote?

Maria – Ne, ponias...

Claude – Trumpai tariant, recesija, ir finansų pasaulis, žinoma, pirmasis pajunta bendrą vertybių kritimą...

Maria – Vertybių...

Claude – Biržos vertybių, aišku. Bet patikėkite, Maria, nuo ekonominės depresijos iki paprastos depresijos – vos vienas žingsnis. Kai birža krinta, nuotaika irgi krinta. O kai nuotaika dugne, netoli ir moralinė krizė.

Maria – Taip, poniam...

Claude – O jūs pati, Maria, nesakykite, kad nesate truputį prislėgta?

Maria – Man viskas gerai, poniam, nesiskundžiu...

Claude – Atleiskite, Maria, bet kai į jus taip žiūri, su ta šluota... Neatrodo, kad trykštumėte gyvenimo džiaugsmu, tikrai ne!

Maria – Gal tik kiek pavargau pastaruoju metu... Vis šluoju prie jūsų durų...

Claude – Visa tai sakau tam, kad suprastumėte: mūsų banko audra irgi neaplenkė... todėl ir mes turime taupyti. Suprantate, tiesa?

Maria – Taip, poniam...

Claude – Jūsų pačios labui, Maria, Solidarumo bankas buvo priverstas imtis griežtų ir, deja, skausmingų priemonių jūsų darbo vietai išsaugoti. Darbo vietai, kurios ateitis, dabar jau galiu pasakyti, buvo rimtai pavojuje.

Maria – Ačiū, poniam...

Claude – Todėl su malonumu pranešu, Maria, kad jūsų neatleidžiame.

Maria – Aš ir taip dirbu neoficialiai, poniam.

Claude – Kad ir kaip būtų, galėsite ir toliau šluoti prie mūsų durų iki atskiro nurodymo. O kas žino? Gal vieną dieną leisime jums iššluoti net direktoriaus kabinetą.

Maria – Ačiū, poniam...

Claude – Žinoma, Solidarumo bankas tikisi ir iš jūsų nedidelės pastangos, kad padėtumėte išsaugoti darbo vietas šioje šalyje. Nes be darbo nėra perkamosios galios, be pirkimo nėra pasitikėjimo, o be pasitikėjimo – darbo. Užburtas stagfliacijos ratas. Sekate mintį?

Maria – Stengiuosi, poniam...

Claude – Visa tai jums, žinoma, per sudėtinga, vargšė Maria, bet galite manimi pasitikėti... Pabandysiu aiškiau... Mainais už jūsų darbo vietos išsaugojimą Solidarumo bankas siūlo sumažinti jūsų atlyginimą trisdešimčia procentų. Manau, pasiūlymas jums atrodo visai pagrįstas, tiesa?

Maria – Trisdešimčia procentų?

Claude – Nedideliu trečdaliu, jei taip aiškiau.

Maria – Trečdaliu mažiau?

Claude – Na taip, ne daugiau, juk suprantate? Šiais laikais net valytojo darbo vietų ant kiekvieno kampo nerasi, Maria. Greitai net šluoti banke neoficialiai reikės bent

trejų metų aukštojo mokslo diplomo! O dar gerų pažinčių ir gal net karjeros per lovą... Jūs bent vidurinę mokyklą baigėte, Maria?

Maria – Ne, poniam...

Claude – Ir aukštų pažinčių, spėju, neturite?

Maria – Ne, poniam...

Claude – O dėl karjeros per lovą, brangioji Maria, nenoriu jūsų ižveisti, bet ir čia jūsų koziriai, deja, gana riboti... Ką padarysi, toks gyvenimas... Didžioji gyvenimo loterija... Net Solidarumo bankas čia nieko nepakeis... Vieni gimsta turtingoje šeimoje, su garsia pavarde ir patrauklia išvaizda, o kiti... Trumpai tariant, sutiksite, kad mūsų pasiūlymas daugiau nei dosnus... Ką apie jį manote?

Maria – Ką aš apie jį manau, poniam?

Claude – Taip, Maria... Visai nebūtina, kad apie jį ką nors manytumėte, bet vis dėlto išklausysiu. Juk dar gyvename demokratijoje...

Maria iš tiesų susimąsto.

Maria – Ką aš manau...

Claude – Turite juk ką nors manyti...

Maria – Manau, kad tikrai turiu ką apie tai pasakyti, poniam... (*Maria pakelia šluotą, ketindama smogti.*) Štai ką aš manau, poniam!

Claude – Maria? Ar jūs išprotėjote?

Maria vejasi Claude su šluota į užkulisius.

Claude – Maria, nusiraminkite! Tai tik pasiūlymas! Mes irgi už socialinį dialogą...

Iš užkulisų girdėti Claude riksmą.

Claude – Ai! Oi! Dvidešimt procentų?

Maria – Norite dar paragauti mano šluotos?

Claude – Dešimt procentų?

Maria – Dešimt procentų padidinsite?

Claude – Na, čia...

Abi grįžta į sceną. Maria laiko Claude per saugų atstumą šluota, pasirengusi vėl smogti.

Claude – Gerai, Maria... Reikia mokėti laiku baigti derybas, ir supratau, kad jūsų pasiūlymas kaip tik nėra derinamas... Sutarta... Solidarumo bankas pakelia jums atlyginimą dešimčia procentų...

Maria – Puiku, poniam.

Claude – Bet sakykite, Maria, jūs kieta derybininkė... Mes mokame vertinti savo darbuotojų savybes... O charakterio jums tikrai netrūksta...

Maria – Ačiū, poniam...

Claude – Gal norėtumėte trumpo mokymo, visiškai apmokamo, žinoma, ir pereiti į mūsų skolų išieškojimo skyrių? Kaip sakiau, krizė, o skolininkų vis daugėja...

Maria – Dar vienas smūgis šluota, poniam?

Claude atsargiai atsitraukia.

Claude – Palikime tai, Maria. Netrukdysiu dirbti...

Maria – Ačiū, poniam.

Claude išeina, o Maria nenuleidžia nuo jos akių.

Galimas muzikinis, dainuojamas ir (arba) choreografinis intarpas. Galima pasitelkti lėlių teatro farsą: Claude mechaniškai vėl puola į priekį, o Maria talžo ją šluota, tarsį lėlių spektaklio herojus policininką. Claude ir Maria išeina.

Tamsa.

Įeina Dominique, manieringos ir perdėtai paslaugios asistentės karikatūra, nešina bylą. Paskui ją – Jérôme, akivaizdžiai nejaukiai besijaučiantis per ankštame kostiume ir su nusitrynusiu kaklaraiščiu, turinčiais suteikti jam vadovo išvaizdą.

Dominique – Prašom čionai... Štai jūsų kabinetas, pone.

Jérôme (*sužavėtas*) – Mano kabinetas? Tikrai?

Dominique – Šiek tiek asketiškas, žinau. Jei norite, galite pagyvinti sienas keliais paveikslais.

Jérôme – Kodėl gi ne...

Dominique – Tačiau nerekomenduočiau jokių gėlių vazonų ar vazų.

Jérôme – Aha...

Dominique – Trumpai tariant, nieko, ką kas nors galėtų panorėti sviesti jums į veidą.

Jérôme (*nustebęs*) – Žinoma...

Dominique – Ir jokių būdu nepalikite ant stalo popieriaus peilio ar net segiklio.

Jérôme – Mano žmona irgi nekenčia, kai palieku savo daiktus kur papuola...

Dominique – Žodžiu, nieko, ką būtų galima panaudoti kaip ginklą.

Jérôme pažvelgia į ją neramiai.

Dominique – Poniam Claude jums paaiškins.

Jérôme – Poniam Claude...?

Dominique – Skyriaus vadovė. Ji jus ir priėmė. Dabar jos nėra, bet netrukus turėtų pasirodyti...

Jérôme – Gerai... O kuo jūs čia užsiimate?

Dominique – Turto valdymu.

Jérôme – Supratau...

Dominique – Tarkime, padedame turtingiems žmonėms tapti dar turtingesniais.

Jérôme – Kilni misija... Ir sekasi?

Dominique – Ne visada, deja... Iš dalies todėl jūs čia ir esate, tiesa?

Jérôme – Tikrai? Aš pats nelabai žinau. Mane čia atsiuntė užimtumo tarnyba... Bet... jūs tikra, kad neįvyko klaida?

Dominique – Klaida? Keista mintis... Kodėl taip manote?

Jérôme – Tiesiog nemanau, kad labai atitinku...

Dominique – Jokios klaidos, nusiraminkite, pone Šarpentjė.

Jérôme – Karpentjė...

Dominique – Turiu jūsų bylą, o jūsų profilis puikiai atitinka tai, ko ponia Claude tikisi iš šias pareigas užimsiančio žmogaus...

Jérôme – Mano profilis... Net nežinojau, kad tokį turiu... Tiesa, potencialiems darbdaviams jis paprastai nelabai įdomus...

Asistentė atsiverčia bylą ir permeta ją akimis.

Dominique – Pažiūrėkime... Jūs aktorius, bedarbis maždaug dvejus metus...

Jérôme – Beveik trejus, tiesą sakant...

Dominique – Užimtumo tarnybos psichologas jus apibūdina kaip apatišką, susitaikiusį, linkusį kaltinti ir nuvertinti save...

Jérôme – Ir būtent tokio profilio ieškote šioms pareigoms?

Ji akivaizdžiai nenori atsakyti.

Dominique – Vėliau duosiu jums maitinimo talonus. Norite kavos, pone Šarpentjė?

Jérôme – Ačiū, bet vis bijau, kad po kavos neužmigsiu... Turiu omeny, naktį neužmigsiu.

Dominique – Gerai. Jei ko nors prireiks, aš gretimame kabinete. Tiesiog paspauskite vidinio ryšio mygtuką.

Jérôme – A, tai čia yra... Kaip senuose nespaltvotuose filmuose...

Ji parodo telefono mygtuką.

Dominique – Čia viskas spalvota, matote... Žalias mygtukas.

Jérôme – Puiku...

Dominique – Raudoną spauskite tik kraštutiniu atveju.

Jérôme bando pajuokauti, kad sumažintų įtampą.

Jérôme – Supratau... Pavojaus signalas...

Dominique – Būtent... Bet atsargiai: kaip greitajame traukinyje, už nepagrįstą naudojimą griežtai baudžiama...

Jis nesupranta, ar ji juokauja.

Dominique – Paliksiu jus įsikurti.

Jérôme – Ačiū...

Ji išeina. Jérôme apsidairo po kabinetą, nežinodamas, ką veikti. Sustojęs prieš vyro portretą virš mažojo staliuko, kurį laiką sutrikęs jį apžiūrinėja. Paskui paima tai, ką palaiko termosu, ir dvejuoja.

Jérôme – Gal vis dėlto išgersiu kavos, prasibudinsiu... (*Vėl apsidairo.*) Puodelio nėra... (*Atsuka dangtelį.*) Gal dangtelis ir yra puodelis... (*Pila tariamo termosu turinį į dangtelį, tačiau išbyra pelenai.*) Po velnių, kas čia...?

Dominique vėl įeina į kabinetą. Jérôme skubiai bando užsukti dangtelį, bet išberia dar daugiau pelenų. Pakyla mažas pelenų debesėlis, kurį jis mėgina išsklaidyti ranka. Dominique pažvelgia priekaištingai. Jis atrodo kaip nusikaltęs vaikas.

Jérôme – Atsiprašau, aš... Bet kas čia per daiktas? Aladino lempa? Pamaniau, išlįs džinas ir pasiūlys tris norus.

Dominique – Patikėkite, jokio džino ten nėra. Bet vis tiek patariu neliesti... (*Grėsmingai pažvelgia.*) Ponia Claude to nemėgtų... (*Vėl užsideda tarnybinę šypseną ir paduoda jam knygelę.*) Štai jūsų maitinimo talonai...

Jérôme – Ačiū...

Dominique (*išeidama*) – Beje, ponio Claude skambino. Ji šiek tiek vėluos.

Jérôme – Gerai.

Dominique išeina. Vis labiau sutrikęs Jérôme apeina kabinetą ir bando atsisėsti į krėslą. Nustebęs dėl jo gilumo, pasitaiso ir stengiasi atrodyti oriai. Atsiremia alkūnėmis į stalą, mėgina nutaisyti vadovo pozą. Pakelia telefono ragelį vien tam, kad turėtų ką veikti. Bando pastumti telefoną ir pamato, kad jis pritvirtintas prie stalo. Nebesugalvodamas nieko geriau, nusiziovauja, patogiau įsitaiso ir užsikelia kojas ant stalo. Po kiek laiko ima snausti. Staiga jį pažadina agresyvus telefono skambutis. Išsigandęs nusiverčia nuo krėslo, atsikelia ir pagaliau atsiliepia.

Jérôme – Taip...? Ne, ne... Taip, taip, sujunkite, ačiū... Alio, brangioji? Taip, viskas puiku, nesijaudink... (*Bando juokauti.*) Bent jau dar neatleido... Tiesa, skyriaus vadovės dar net nemačiau... Ne, dar net nepradėjau dirbti, tiesą sakant... Ką turiu daryti? Prisipažinsiu, net nepaklausiau... Turbūt ponio Claude paaiškins... Taip, taip vadinasi bosė... Nežinau, čia jos vardas ar pavardė... Gerai, paskambinsiu, kai ką nors daugiau sužinosiu... Na, nesinervink! Perskambinsiu, gerai? Bučiuoju.

Jis padeda ragelį, kiek padvejoja ir paspaudžia žalią vidinio ryšio mygtuką.

Jérôme – Dominique? Čia Jérôme... Taip, tas Jérôme iš kabineto šalia jūsų... Gerai, atsiprašau, dabar žinosiu, kad per vidinį ryšį prisistatyti nereikia... Norėjau tik

paklausti... Gal vis dėlto išgerčiau kavos, jei jums nesunku... Kiek cukraus? Na... tris, jei ne per daug. Labai ačiū, Dominique...

Po sekundės Dominique jau ateina su kava.

Jérôme – Oho... Aptarnavimas greitas... Jūs veiksmingesnė už tą džiną termose...

Dominique kreivai į jį pažvelgia, tada padeda kavą ant stalo ir vėl nutaiso malonią šypseną.

Dominique – Dar ko nors pageidaujate?

Jérôme – Ne, ačiū, viskas... *(Ji ruošiasi išeiti.)* Nors... *(Ji atsisuka.)* Galiu vieno dalyko paklausti?

Dominique – Prašom.

Jérôme – Koks iš tikrųjų mano darbas?

Dominique – Jūsų darbas?

Jérôme – Ką aš čia turėčiau daryti?

Dominique – Daryti?

Jérôme – Juk nemokėsite man už nieko neveikimą? Ne kad būčiau labai pasipiktinęs, bet vis dėlto...

Dominique – Jūs čia tam, kad būtumėte naudingas, pone Šarpentjė.

Jérôme – Kokia prasme?

Dominique – Tarkime, tai savotiškas popardaviminis aptarnavimas.

Jérôme – Nežinojau, kad turto valdymo skyriuje...

Dominique – Ponia Claude jums paaiškins geriau už mane.

Jérôme – Gerai...

Dominique – Dar ką nors norėtumėte sužinoti, pone Šarpentjė?

Jérôme – E... ne... Nors taip... Kas tas vyras virš termosos?

Dominique – Termoso?

Jérôme – Nuotraukoje!

Dominique – A... Jis...

Jérôme – Mėnesio darbuotojas?

Dominique – Jūsų pirmtakas.

Jérôme – O kur jis dabar?

Dominique – Termose.

Jérôme – Atsiprašau?

Dominique – Tai laidojimo urna.

Jérôme – Aišku... Taip... O nuo ko jis mirė, vargšas žmogus? Kad jūs čia jam tokį namų kultą įrengėte...

Dominique – Mirė eidamas pareigas.

Jérôme – Pareigas?

Dominique – Tas, kurias netrukus perimsite jūs.

Jérôme – Popardaviminis aptarnavimas.

Dominique – Būtent.

Jérôme – Nelaimingas atsitikimas darbe?

Dominique – Galima ir taip pavadinti. Dar ko nors?

Jérôme (*apstulbęs*) – Kol kas, manau, gana...

Dominique išeina. Jérôme atsistoja prieš portretą ir dabar žiūri į jį visai kitaip, gerokai neramiau. Tada atsargiai paima urną.

Jérôme – Vadinasi, čia buvo ne kavos tirščiai...

Didysis raudonas mygtukas pradeda mirksėti, pasigirsta aliarmo signalas. Panikuojantis Jérôme nespėja net pakelti ragelio. Į kabinetą įsiveržia elegantiška, valdinga verslo moteris, o signalas nutyla.

Claude – Taigi jūs.

Jérôme – Taip... tai yra... aš?

Ji iškart skelia jam antausį.

Claude – Štai. Pradžiai.

Jérôme (*apstulbęs*) – Laba diena, ponio...

Claude – Arba jūs sukčius, arba visiškas nevykėlis. Na?

Jérôme – Na kas?

Claude – Jūs nesąžiningas ar nekompetentingas?

Jérôme – Aš... nežinau... Tikrai būtina pasirinkti?

Claude – Ir tai viskas, ką turite pasakyti?

Jérôme – Na, matote...

Claude – Norite dar vieno?

Jérôme – E... ne. Jei įmanoma apsieiti...

Claude – Žinote, kiek man visa tai kainuos?

Jérôme – Man labai gaila...

Claude – Jam gaila... Jūs tyčiojatės iš manęs?

Jérôme – Patikėkite...

Claude – Ir, žinoma, dabar sakysite, kad jūs čia niekuo dėtas.

Jérôme – Taip toli neičiau, bet...

Claude – Tiesiog nepasisekė, taip?

Jérôme – Gal ir taip... Bet apie ką jūs apskritai kalbate?

Claude – Žinoma, apsimeskite nekaltu...

Jérôme – Atsiprašau.

Claude – Ir ką dabar darysime?

Jérôme – Nežinau...

Claude – Turite kokį sprendimą?

Jérôme – Jokio...

Claude – Jūs tikras vargšelis.

Jérôme – Taip, žmona man dažnai tą sako...

Claude – Ir, žinoma, visa tai jums netrukdo miegoti, ar ne?

Jérôme – Gal pasiūlyti kavos?

Claude – Na jau... Bet manęs nepapirksite.

Jérôme – Net minties tokios neturėjau...

Claude – Ir į rojų šito nenusinešite, patikėkite.

Jérôme – Pažadu...

Claude (*pakeisdama toną*) – Keistas posakis, ar ne?

Jérôme – Koks?

Claude – „Į rojų šito nenusinešite“... Jei jau patenki į rojų, kam apskritai ką nors neštis? Juk ten visko turi būti.

Jérôme – Taip... Turbūt ten jau viskas yra...

Claude (*atsitokėjusi*) – Tik nebandykite nukreipti pokalbio!

Jérôme – Atleiskite, aš...

Claude – Jūs idiotas.

Jérôme – Na... Aš tik pradėdau ir...

Claude – Norite pasakyti, kad tik pradėdate būti idiotu?

Jérôme – Taip, kažkas tokio...

Claude – Tada pranašauju jums puikią karjerą!

Jérôme – Ačiū...

Claude – Mes dar susitiksime, mielas pone... Ir greičiau, nei manote...

Jérôme – Su malonumu, miela ponia...

Claude – Dar ir tyčiojatės iš manęs?

Claude dvejoja, tarsi ieškotų, kuo smogti. Nueina prie portreto, nukabina jį, trenkia rėmu Jérôme'ui per galvą ir įsiutusi išeina. Jérôme lieka stovėti apstulbęs, su rėmu ant pečių. Dominique grįžta, lyg nieko nebūtų nutikę, paimti tuščio kavos puodelio.

Dominique – Viskas gerai, Jérôme?

Jérôme – E... taip, ačiū...

Dominique – Dar puodelį kavos?

Jérôme – Ačiū, nereikia...

Dominique pažvelgia į jį ir pamato rėmą ant pečių.

Dominique – Leisite? *(Prieina, nuima rėmą ir pakabina į vietą.)* Nesijaudinkite, pakeisime. Esame įpratę.

Jérôme – Įpratę? Bet... kas buvo ta beprotė?

Dominique – Ji? Na... tai buvo jūsų pirmasis susitikimas.

Jérôme – Mano pirmasis susitikimas?

Dominique – Ponia Claude jums paaiškins...

Jérôme – Ne, gana! Jūsų ponia Claude man nieko neaiškina! Aš čia ne tam, kad mane daužytų!

Dominique – Bet... kaip tik tam.

Jérôme – Ką?

Dominique – Todėl jūs čia ir esate, pone Šarpentjė. Kaip ir jūsų pirmtakas.

Jérôme – Kad mane įžeidinėtų ir pliaukštelėtų per veidą?

Dominique – Tokia profesinė rizika...

Jérôme – Kokia profesija?

Dominique – Ta, už kurią gausite atlyginimą!

Jérôme – O jei nesutinku?

Dominique – Negalime juk mokėti jums už nieko neveikimą, pone Šarpentjė. Būkime protingi... Primenu, kad neturite jokių kvalifikacijų. Jūs aktorius...

Jérôme – Puiku. Tada išeinu... Nė minutės ilgiau nepasiliksiu šiame beprotnamyje...

Dominique – Prašau, palaukite bent kol grįš ponia Claude. O, kaip tik ji...

Jeina ponio Claude – ta pati klientė, kuri ką tik trenkė Jérôme'ui.

Jérôme (*apstulbęs*) – Ponia Claude... tai jūs?

Claude (*labai maloniai*) – Malonu susipažinti, pone.

Dominique – Palieku jus...

Jérôme – Nieko nesuprantu... Tai košmaras...

Claude – Atleiskite už šį mažą spektaklį, bet iš tikrųjų tai buvo paskutinis bandymas realiomis sąlygomis. Prieš jūsų tikrąjį krikštą ugnimi...

Jérôme – Mano krikštą...

Claude – Laikykite tai darbo pokalbiu! Beje, jį išlaikėte puikiai. Sveikinu, pone Šarpentjė!

Jérôme – Ačiū, bet... gal pagaliau paaiškintumėte, koks mano darbas? Jūsų asistentė nieko nepasakė...

Claude – Iš tikrųjų viskas labai paprasta. Tuoju suprasite. Žinau, kad esate protingas žmogus, pone Šarpentjė, nors jūsų veidas atrodo kvailokas ir neturite jokio diplomo, kuris įrodytų priešingai.

Jérôme – Vis dėlto esu lankęs teatro mokyklos kursus laisvojo klausytojo teisėmis...

Claude – Ir patikėkite, naujose pareigose tai gali labai praversti... Kaip žinote, mes valdome didelius privačius turtus.

Jérôme – Taip...

Claude – Kitaip tariant, stengiamės didinti turtingų klienčių santaupas, parduodami joms įvairiausius finansinius produktus – vienus šviežesnius, kitus ne visai.

Jérôme – Tik klienčių?

Claude – Jei pasakyčiau, kokią dalį šios šalies turto valdo našlės, nustebtumėte. Esate girdėję apie pensijų fondus?

Jérôme – Šiek tiek...

Claude – Pensijų fondai – tai pensijoms sukaupti pinigai. O įsivaizduokite, didelė dalis pensininkų visame pasaulyje yra našlės.

Jérôme – Suprantu...

Claude – Taigi suprantate ir tai, kodėl taip rūpinamės moteriškąja klientūra.

Jérôme – Žinoma...

Claude – Be to, moterys mums turi dar vieną didžiulį privalumą: jos visiškai nesupranta finansinių investicijų, kurias joms siūlome.

Jérôme – Aš pats nesu tikras, kad...

Claude – Nesijaudinkite. Prisipažinsiu, ir aš ne kažin ką suprantu. Tiesą sakant, jau seniai niekas nieko nesupranta... Bent jau nuo mano vyro mirties...

Jérôme – Jūs našlė?

Ji mosteli į ant sienos kabantį portretą.

Claude – Deja... Mano brangus vyras mus paliko jau prieš kurį laiką...

Jérôme – A, tai čia jūsų...

Claude pažvelgia į rėmą ir pamato, kas jam atsitiko.

Claude – Bet kas jam nutiko?

Jérôme – Kaip tik norėjau jūsų to paklausti...

Claude – Ak taip, tiesa... Ką tik truputį įsijaučiau... Jūs juk aktorius, žinote, kaip būna, kai visiškai pasineri į vaidmenį... Trumpai tariant, mūsų tipinė klientė – turtinga našlė, kaip sakome savo žargonu.

Jérôme – Supratau...

Claude – Bet biržoje kaip kazino: ilgainiui visada laimi tik bankas. Klientas negali laimėti kiekvieną kartą. Būtent to mūsų tipinė turtinga našlė ir nesupranta. Sekate?

Jérôme – Stengiuosi.

Claude – Ir vis dėlto, mielas pone, reikia pripažinti: krizė paliečia ir turtinguosius.

Jérôme – Žinoma...

Claude – O kai turtingieji tampa mažiau turtingi, jų bankas irgi nuskursta.

Jérôme – Savaiame suprantama.

Claude – Tarp mūsų kalbant, esame ant bankroto slenksčio...

Jérôme – Tikrai?

Claude – Žinoma, mokesčių mokėtojai dar kartą mus išgelbės, tad mums tai ne tokia jau tragedija... Esame ir blogesnių dalykų matę, ar ne?

Jérôme – Jei jūs taip sakote...

Claude – Bet mūsų turtinga našlė savo pinigų nebeatgaus. Taigi suprantama, kad jai reikia truputį išsilieti.

Jérôme – Visiškai suprantama.

Claude – Išlieti pyktį ant konkretaus žmogaus.

Jérôme – Mhm...

Claude – Ir čia pasirodote jūs...

Jérôme – Aš?

Claude – Laikykite save sparingo partneriu bankrutavusiems milijonieriams, kuriems akimirkai kyla neįveikiamas noras kam nors suduoti.

Jérôme – Man labiau atrodo, kad būsiu bokso kriaušė...

Claude – Na, Jérôme! Toks didelis vyras! Juk tai tik silpnos moterys!

Jérôme – Ne, tikrai nemanau, kad esu tinkamas šiam darbui...

Claude – Primenu, kad pasirašėte sutartį, pone Šarpentjė...

Jérôme – O kodėl pati nepriimate klienčių, kurias sužlugdėte?

Claude – Todėl, kad kaip šio padalinio vadovė įkūniju institucijos tęstinumą. Esu atsakinga už viską, bet, kaip bet kuris aukštas pareigūnas, negaliu būti dėl nieko kalta, nes tai pakenktų visų virš manęs esančių žmonių patikimumui. Nuo to priklauso pačios įmonės išlikimas, pone Šarpentjė. Ką ten įmonės – visos visuomenės! Aukščiausieji negali būti kalti. Už visus turi sumokėti tas, kuris yra pačioje apačioje. O žemiausia grandis, kurią pavyko rasti žmonių evoliucijos skalėje ir kuriai dar galima užvilkti kostiumą neprisiuvant ilgesnių rankovių, Jérôme, esate jūs! Bedarbis aktorius!

Jérôme – O jūsų vyras?

Claude – Mano vyras irgi turėjo tokį simpatiškaai kvailą veidą. Panašų į jūsų.

Jérôme – Suprantu...

Claude – Bent jau išbūkite iki bandomojo laikotarpio pabaigos. Tada ir nuspręsite...

Jérôme mosteli portreto link.

Jérôme – Jei dar būsiu gyvas...

Claude – Pagalvokite apie atlyginimą ir darbo rinką... Vargšams irgi krizė, Jérôme. Pagalvokite apie žmoną. Apie vaikus.

Jérôme – Vaikų neturiu.

Claude – Tada apie žmoną. Įsivaizduokite jos veidą, jei šį vakarą grįšite namo ir pasakysite, kad vėl buvote atleistas pirmą darbo dieną...

Jérôme – Nelabai paliekate man pasirinkimą...

Claude – Esu tikra, kad esate sukurtas šioms pareigoms, pone Šarpentjė. Patikėkite, kandidatų mačiau ne vieną. Jūs pasiekėte dugną, Jérôme. Iš čia belieka kilti. Ar jums kada sakė, kad jūsų veidas tiesiog prašosi antausio?

Jérôme – Taip, žmona dažnai sako. Bet nemanau, kad jos lūpose tai komplimentas...

Įeina Dominique.

Dominique – Atvyko pono klientė... Liepti palaukti?

Claude – Pabandykite dar kartą. Pamatysite, jums net pradės patikti.

Jérôme – Čia bent jau ne dar vienas testas?

Dominique – O ne, patikėkite, šita tikra klientė. Ir atrodo labai nepatenkinta...

Claude – Sėkmės, Jérôme... Ir prisiminkite: jūs dėl visko kaltas, bet už nieką neatsakingas...

Claude išeina. Dominique nueina prie staliuko ir apverčia „termosą“, tarsi pastatydama ją teisingai. Nukabina rėmą ir išsineša. Raudonas mygtukas vėl ima mirksėti, suveikia aliarmas. Į kabinetą įsiveržia Bernadette – labai turtingos, nepriekaištingai elegantiškos damos tipo moteris.

Bernadette – Šunsnuki! Jūs mane sužlugdėte!

Jérôme – Prisėskite, prašom...

Bernadette apsidairo nustebusi.

Bernadette – Čia nėra kėdės!

Jérôme – Tiesa... Gerai, kad pasakėte.

Bernadette – O jei būtų, sudaužyčiau ją jums į galvą.

Jérôme – Turbūt todėl jos čia ir nėra...

Bernadette – Jums dar atsirūgs... *(Iš rankinės išsitraukia revolverį ir nutaiko į jį.)* Jei tikite Dievą, pats laikas paskutinei maldai.

Jérôme *(ranka ant telefono)* – Man atrodo, pats laikas spausti raudoną mygtuką...

Bernadette – Dabar jau nebe toks drąsus, ką?

Jérôme – Atsargiai, maldauju... Tokie daiktai kartais iššauna patys...

Bernadette – Puiku, tą ir pasakysiu! „Šūvis išėjo netyčia, gerbiamas teisėjau!“

Jérôme – Bet... ko jūs iš manęs norite?

Bernadette – Noriu, kad grąžintumėte mano pinigus.

Jérôme – Deja, tai ne mano galioje, ponია. Prisiekiu... Aš dėl visko kaltas, bet už nieką neatsakingas.

Bernadette – Puiku. Tada mano mirtis gulės ant jūsų sąžinės.

Ji prideda ginklą sau prie smilkinio. Jérôme panikuoja.

Jérôme – Prašau, nedarykite to... Juk tai tik pinigai.

Bernadette – Trys milijonai eurų.

Jérôme – Oho... nemažai...

Bernadette – Man vos liko iš ko gyventi!

Jérôme – Kiek?

Bernadette – Apie dešimt milijonų.

Jérôme – Oho... vis dėlto...

Bernadette – Šiais laikais su dešimčia milijonų toli nenuėisi, žinote...

Jérôme – Įsivaizduoju...

Įeina Claude. Bernadette krūpteli ir vėl prispaudžia revolverį sau prie smilkinio.

Bernadette – Nė krust, arba išsitaškysiu smegenis!

Claude – Kaip skyriaus vadovė, ponია, pirmiausia noriu patikinti jus visišku mūsų solidarumu.

Bernadette – Ir finansiniu?

Claude – Labiau psichologiniu. Klausykite, Geneviève, galiu jus vadinti Geneviève?

Bernadette – Galite, tik mano vardas Bernadette.

Claude – Ką tik praradote tris milijonus eurų, tad natūralu, kad esate šoko būsenoje.

Bernadette – Tiesa...

Claude – Iš esmės jūsų psichologinė būseną panaši į žmogaus, gaunančio minimalų atlyginimą ir staiga laimėjusio loterijoje.

Bernadette – Jūs iš manęs tyčiojatės!

Claude – Leiskite baigti! Būseną tokia pati, tik atvirkščia: jūs turite susitaikyti, kad nebesate tokia turtinga kaip anksčiau.

Jérôme – Jai vis tiek liko dešimt milijonų eurų...

Bernadette – Jūsų niekas neklausė! Visa tai atsitiko dėl jūsų visiško neišmanymo apie investicijas! Drįstate neigti?

Jérôme – Aš... ne...

Bernadette – Matote? Pats pripažįsta. Idiotas!

Claude – Kaip tik prie to ir einu, ponია. Mes puikiai suvokiame šios gležnos ir slidžios būtybės trūkumus. Deja, jis piktnaudžiavo ir mūsų, ir jūsų pasitikėjimu.

Bernadette – Skystakiaušis.

Claude – Ir nors dėl gana miglotų teisinių priežasčių negalime jo tiesiog išmesti į gatvę, pasirūpinsime, kad būtų griežtai nubaustas.

Bernadette – Tikrai? Kaip?

Claude – Pirmiausia svarstome fizines bausmes. Ar nemanote, kad šitas veidas tiesiog prašosi antausio?

Bernadette – Manau...

Claude netikėtai skelia Jérôme'ui antausį.

Claude (Bernadette) – Pirmyn, nesivaržykite... Pamatysite, palengvės...

Bernadette – Manote?

Claude – Pasitikėkite manimi, ponias.

Bernadette irgi trenkia Jérôme'ui.

Claude – Na?

Bernadette – Tikrai palengvėjo...

Jérôme – O man kažkaip ne!

Claude – Man net kyla mintis, kad jį apsėdo finansų demonas...

Claude nukreipia kryžių į Jérôme'ą.

Claude – Finansų demone, tuoj pat palik šį žmogų! Beveik visada suveikia, tik rezultatas ne visada iškart matomas...

Bernadette – Gal dėl visa ko reikėtų jį sudeginti? Kaip seniau degindavo raganas...

Claude – Kraštutiniu atveju galėtume svarstyti kremavimą...

Suskamba Bernadette telefonas. Ji atsiliepia.

Bernadette – Taip? Ak, taip, atleiskite... Ne, ne, būsiu pas jus už kokio pusvalandžio... Ačiū, iki tuoj... (*Padedą telefoną.*) Atleiskite, kirpėjas. Pamišau, kad šį rytą turiu vizitą. Buvau taip susijaudinusi...

Claude – Suprantama...

Bernadette – Turiu eiti... Žinote, kaip sunku gauti laiką pas padorų kirpėją. O rytoj teka mano dukra. Gaila, kad vyras to nepamatys.

Jérôme – O kodėl?

Bernadette – Nes jis miręs! (*Jérôme'ui.*) O jūs dar sulauksite savo... (*Claude.*) Ačiū, buvote teisi, man tikrai palengvėjo...

Claude – Visada jūsų paslaugoms, ponias.

Klientė išeina.

Claude – Visai neblogai praėjo, ar ne? Kaip pirmajam kartui... Sveikinu, puikiai susitvarkėte.

Jérôme (*trindamas skruostą*) – Jums taip atrodo?

Claude – Na, bent jau išgyvenote... Kai jos tokios savižudiškos, būtina nukreipti jų savižudybę ir paversti ją pozityvia agresija, nukreipta į kitą žmogų...

Jérôme – O tas kitas žmogus – aš...

Claude – Esu jums labai patenkinta, Jérôme. Jei taip ir toliau, po trijų mėnesių gausite neterminuotą sutartį.

Jérôme – Nežinau... Jūs matėte? Ji vos manęs nenušovė!

Claude – Bet nenušovė.

Jérôme – Ji vis tiek man trenkė! Ir jūs taip pat!

Claude – Pasakysiu atvirai, pone Šarpentjė.

Jérôme – Karpentjė.

Claude – Su tokiu nevykėlio veidu ir gyvenimo aprašymu, kuris atrodo kaip kalėdinis labdaros valgyklos meniu, ko apskritai galite tikėtis iš gyvenimo?

Jérôme – Nedaug, žinau...

Claude – Įsivaizduoju, kad ankstesniuose darbuose jums dažnai be reikalo kliūdavo, ar ne?

Jérôme – Ankstesniuose darbuose...

Claude – O su tokiu veidu tikriausiai ir mokytojai per mokslus ne kartą norėjo jums pliaukštelėti?

Jérôme – Mano mokslai...

Claude – Užtat čia bent jau jums už tai mokės. Ir slapta mėgausitės didžiausia vadovybės pagarba.

Jérôme – Vis tiek rizikuoju savo kailiu!

Claude – Todėl ir būsite laikomas didvyriu, Jérôme! Ką ten didvyriu – beveik dievybe! Lažinuosi, su tokiu nekaltu veideliu vaikystėje dar ir patarnaudavote bažnyčioje, tiesa?

Jérôme – Ne...

Claude – Tuomet įsidėmėkite! „Štai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmes!“ Prisiimdamas visas mūsų įmonės kaltes, jūs būsite mūsų Jėzus Kristus, Jérôme. Net jūsų inicialai tokie pat. Tai ženklas!

Jérôme – Inicialai?

Claude – J. K.! Jérôme Karpentjė!

Jérôme – Karpentjė.

Claude – Na gerai, inicialų tai nekeičia, ar ne?

Jérôme – Ne...

Claude – Iš tiesų sakau jums, pone Šarpentjė, jūs buvote iš anksto skirtas šiam atpirkimo ožio darbui. Tad sveiki atvykę!

Ji išeina. Jérôme susmunka krėslė. Bernadette grįžta su Claude. Jérôme atsistoja.

Bernadette – Dar vienas dalykas...

Jérôme – Prašom...

Bernadette – Jūs tikras skystakiaušis.

Bernadette vėl trenkia jam antausį.

Claude – Na, Jérôme, atsukite ir kitą skruostą!

Jérôme lyg apdujęs paklūsta. Bernadette pliaukšteli ir į kitą skruostą.

Bernadette – Tikrai padeda...

Claude – Ar ne? Jei norite, dar galite gerai spirti jam į užpakalį.

Bernadette – Tikrai?

Claude – Jérôme?

Jérôme (*atsisukdamas*) – Taip?

Bernadette tuo pasinaudoja ir spiria jam į užpakalį.

Bernadette – O, taip... palengvėjo...

Claude – Viso gero, ponias. Nelydėsiu, kelią žinote? Grįžkite kada panorėjusi. Čia jūs kaip namie!

Bernadette išeina.

Claude – Ji jau jus dievina...

Jérôme – Manote, dažnai grįš?

Claude – Primenate man mano vyrą, Jérôme. Kas žino? Gal dar ištekėsiu už jūsų.

Jérôme – Bet aš jau vedęs...

Claude – Bet kokių atvejų sveikinu. Esu jums labai patenkinta. Jūs jau tapote tikru kilimėliu kojoms valyti.

Jérôme – Ačiū.

Claude – Pamatysite, galiausiai jums net patiks.

Jérôme – Antausius dar ištvėrčiau, bet kulka... Gal ir esu skuduras, bet nenoriu, kad tame kilimėlyje atsirastų skylė.

Claude – Darbo inspektoriams irgi kartais tenka rizikuoti gyvybe, tačiau norinčių netrūksta... Krizė, Jérôme! O čia bent jau maži kalibrai. Tokie ginklai telpa net į Vuitton rankinę...

Jérôme – Lengva kalbėti, kai nesate mano vietoje...

Claude – Jūs juokingas, Jérôme... Žinoma, nes aš jums moku būtent už tai, kad būtumėte mano vietoje... Klausykite, jūs man patinkate, todėl siūlau: premija už kiekvieną porą antausių ir priedas už kiekvieną šautinę žaizdą. Tinka?

Jérôme – Vėčiau neperšaujamą liemenę.

Claude – Na jau, pone Šarpentjė... Didžiausi lino akrobatai dirba be apsaugos tinklo. Tai jų amato didybė. Jūs menininkas, Jérôme!

Claude išeina. Suskamba telefonas.

Jérôme – A, brangioji, tu... Taip, sakai, mano balsas keistas? Ne, ne, viskas gerai... Klausyk, tai toks... Sunku paaiškinti... Ką tik priėmiau pirmą klientę... Na, visai neblogai... Bent jau taip sako mano viršininkė... Taip, kodėl gi ne... Kaip tik gavau

maitinimo talonus... Gerai, iki tuoj... (*Padedą ragelį.*) Negaliu patikėti, kad pasakiau „visai neblogai“...

Dominique grįžta, šįkart vilkėdama baltą medicinos chalatą. Rankoje laiko stiklinę, kurią padeda ant stalo.

Dominique – Na, Jérôme? Nieko nesulaužė?

Jérôme – Ne, manau, ne...

Dominique – Vis tiek jus apžiūrėsiu, gerai? Tik įprastinė patikra, nesijaudinkite. Atsistokite, prašau.

Jis atsistoja. Naudodama kelis medicininius instrumentus, kabančius ant kaklo ar kyšančius iš chalato kišenių, ji trumpai jį apžiūri.

Dominique – Išsižiokite ir iškiškite liežuvį, prašau... Ačiū... Truputį pasilenkite į priekį ir pasakykite „trisdešimt trys milijonai“... Puiku... Manau, tarnybai dar tinkate... Sveikinu... (*Paduoda jam tabletę ir stiklinę vandens.*) Vis dėlto išgerkite, jums bus geriau...

Jérôme – Čia bent ne nuodai?

Dominique – Na jau... Kodėl turėčiau jus nuodyti?

Jis nė nemirktelėjęs nuryja tabletę.

Jérôme (*mostelėdamas staliuko link*) – O jis nuo ko mirė?

Dominique – Jis?

Jérôme – Tas vyras termose.

Dominique – Kodėl manote, kad tame termose kažkas uždarytas?

Jérôme – Jūs pati man ką tik tai pasakėte!

Dominique – Aš sakiau, kad tame termose kažkas uždarytas?

Jérôme – Bet tai NE termosas!

Dominique – Tai kodėl sakote, kad jame kažkas uždarytas?

Ji paima tuščią stiklinę, prieina prie termosą ir, tarsi stebuklingai, pripila į ją kavos. Jérôme lieka apstulbęs.

Dominique – Truputį kavos, kad nejaustumėte vaisto skonio?

Jérôme – Ne, ačiū...

Dominique – Tada pati išgersiu. (*Ištuština stiklinę.*) Matote, ir čia ne nuodai... Tik kava jau nebe labai karšta...

Jérôme lieka sustingęs ir ima abejoti savo sveiku protu. Į kabinetą įeina Marie – gana paprastai ir ne itin elegantiškai apsirengusi moteris. Marie vaidmenį gali atlikti ta pati aktorė kaip Bernadette.

Dominique – O, dar viena lankytoja... *(Tyliau.)* Ir ji, regis, ne pačios geriausios nuotaikos...

Jérôme – Čia mano žmona.

Dominique – Gerai, paliksiu ją jums... Turiu omeny, paliksiu jus.

Dominique išeina. Marie įitariai palydi ją akimis.

Marie – Tu turi asistentę vien sau?

Jérôme – Beprotybė, tiesa?

Marie – Ir atskirą kabinetą?

Jérôme – Neblogai, ką?

Marie – Na? Matai, gerai padariau, kad priverčiau tave mesti teatrą ir pagaliau susirasti tikrą darbą!

Jérôme – Taip...

Marie – Tai kaip sekasi?

Jérôme – Klausyk... net nežinau, ką tau pasakyti.

Marie – Jie tavęs nepaliks, taip?

Jérôme – Ne, čia aš... Nesu tikras, kad noriu likti...

Marie – Tu juokauji?

Jérôme – Nepatikėsi, bet... jie mane muša.

Marie – Muša? Mane darbe irgi „muša“, Jérôme. Viršininkas spaudžia.

Jérôme – Tikrai?

Marie – Kolegos spaudžia. Klientai spaudžia. Visi mane spaudžia! Bet juk reikia iš kažko gyventi!

Jérôme – Ne, kai sakau, kad mane muša, turiu omeny... muša iš tikrųjų, supranti?

Marie – Tikrai muša?

Jérôme – Trenkia antausius!

Marie – Aha...

Jérôme – Spardo į užpakalį!

Marie – Ir tai geriausia, ką sugalvojai?

Jérôme – Kam?

Marie – Kad dar kartą išsisuktum nuo darbo!

Jérôme – Visai ne!

Marie – Įspėju, Jérôme, tai paskutinė tavo proga. Jei ir šio darbo nesugebėsi išlaikyti, šįkart tave paliksiu.

Jérôme – Nesinervink, brangioji, aš tik taip pasakiau... Šiaip sau... Žinoma, išlaikysiu šitą darbą...

Marie – Gerai... Pažadi?

Jérôme – Prisiekiu... na, savo pirmtako galva...

Marie – Gerai, tada aš bėgu...

Jérôme – Nepietausi su manimi? Sakiau, gavau maitinimo talonus!

Marie – Atsiprašau, kitą kartą. Visai pamiršau, kad jau pažadėjau pietauti su mama.

Jérôme – Tikrai?

Marie – Juk pirmadienis, Jérôme... Kiekvieną pirmadienį pietauju su mama...

Jérôme – Žinoma... Atleisk, kad neprisiminiau...

Marie – Na, sėkmės...

Jérôme – Tau irgi...

Ji išeina, bet persigalvoja.

Marie – Beje... Gal gali atiduoti man maitinimo talonus, jei pats jų nenaudos?

Jérôme – Žinoma, brangioji, imk.

Jérôme paduoda jai talonų knygele.

Marie – Ačiū. Na, tada einu. Iki vakaro?

Jérôme – Taip.

Marie – Ir vis tiek skanaus.

Dominique grįžta su krūva laiškų.

Dominique – Ponia Šarpentjė neatrodo lengvo būdo...

Jérôme – Reikia mokėti su ja elgtis...

Dominique – Štai jūsų korespondencija.

Ji padeda laiškus ant stalo.

Jérôme – Aš dar ir laiškų gaunu?

Dominique – Žinoma!

Jis pažvelgia į vokus.

Jérôme – Kas čia?

Dominique – Daugiausia įžeidimai. Grasinimai, savaime suprantama... Kartais būna ir užminuotų vokų, bet tai labai reta. Be to, neprivalote jų atplėšti. Norite, kad iškart juos išneščiau?

Jérôme – Taip, ačiū.

Dominique – Gerai, pone Šarpentjė... Jei neprieštaraujate, vieną kitą vis tiek atplėšiu prieš perduodama sprogmenų neutralizavimo tarnybai. Kartais pasitaiko visai juokingų. Žinau, nereikėtų, bet niekada neatsispiriu pagundai kelis perskaityti...

Dominique pasiima laiškus ir išeina. Jérôme susmunka krėse ir bando atsikvėpti. Pasigirsta sprogimas.

Jérôme – Smalsumas prie gero nepriveda...

Bet Jérôme nespėja nė atsidusti. Raudona lemputė vėl ima mirksėti, pasigirsta aliarmas. Į kabinetą įeina Madeleine – vulgariokos, neseniai praturtėjusios moters tipas. Madeleine vaidmenį gali atlikti ta pati aktorė kaip Bernadette ir (arba) Marie.

Madeleine (sausai) – Laba diena, pone.

Jérôme – Laba diena, ponია. Norite iškart trenkti antausį ar pirma truputį mane iškeikti?

Madeleine (nustebusi) – Prisipažinsiu, su tokiu veidu pagunda didelė, bet...

Jérôme – Nesivaržykite. Tikrai nusipelniau.

Madeleine – Ne, tikrai, aš...

Jérôme – Bent jau gerai spirkit į blauzdą! Reikia kažkaip užsidirbti atlyginimą!

Madeleine – Klausykite, nesuprantu... Jūsų puikių patarimų dėka per dvejus metus savo kapitalą patrigubinau.

Ji ištiesia ranką, o jis krūpteli, tarsi ji ruoštųsi skelti antausį.

Madeleine – Madeleine.

Jis susitvardo ir paspaudžia jai ranką.

Jérôme – Bandelė?

Madeleine – Jūs alkanas?

Jérôme – Ne, kodėl?

Madeleine – Pasakėte „bandelė“.

Jérôme – Gal skruostas truputį ištinęs...

Madeleine – Žodžiu, aš atėjau jums padėkoti, o jūs...

Jérôme – Padėkoti?

Madeleine – Štai, net saldinių atnešiau...

Ji iš rankinės ištraukia saldainių dėžutę ir ištiesia jam. Jérôme nustemba, o paskui pratrūksta ir nubloškia dėžutę su visu turiniu.

Jérôme – Man nereikia jūsų saldainių!

Madeleine – Atsiprašau. Jei būčiau žinojusi, būčiau atnešusi šokolado. Mėgstate šokoladą?

Jérôme – Jūs gaišinate mano laiką, suprantate?

Madeleine – Gal gėlių?

Jérôme – Jūs rimtai manote, kad neturiu ką veikti?

Madeleine – Ne, žinoma, bet...

Jérôme – Ir apskritai, ar girdite, ką pati sakote?

Madeleine – Ką?

Jérôme – Jūs tris kartus turtingesnė nei anksčiau! Ir ką dėl to padarėte?

Madeleine – Nieko...

Jérôme – Ir jums ne gėda?

Madeleine – Ne...

Jérôme – Eikite čionai!

Ji paklūsta. Jérôme pasisodina įą ant kelių ir pliaukšteli per užpakalį.

Jérôme – Na, ne gėda?

Madeleine – Jau po truputį darosi...

Jérôme – O dabar lauk iš čia!

Madeleine – Gerai, pone Šarpentjė...

Madeleine išeina visai susigūžusi. Įlekia Dominique, veidas pajuodęs nuo sprogių voko.

Jérôme – Kas dar?

Dominique – Labai atsiprašau dėl nesusipratimo. Žinoma, tai buvo klaida. Paprastai susitikimo prašo tik nepatenkintos klientės. Be to, kaip matote, po sprogių dar nebuvau atsigavusi...

Įeina Claude. Dominique pasprunka.

Jérôme – Man labai nepatogu. Pamaniau, kad... Gal truputį per daug įsijaučiau...

Claude – Iš tiesų... (*Susidomėjusi.*) Nežinojau, kad po tuo nuskriausto šuniuko veidu slepiasi tikras pitbulis...

Jérôme – Tik neatleisite manęs už netinkamą elgesį? Žmona labai nori, kad išlaikyčiau šį darbą.

Claude – Atleisti? Jokių būdu! Beje, klientė atrodė labai patenkinta jūsų pokalbiu... Net svarsto patikėti mums likusias santaupas.

Jérôme – Tikrai?

Claude – Gal net reikės praplėsti jūsų kompetencijų sritį, Jérôme.

Jérôme – Mano kompetencijų...

Claude – Bet prieš tai, žinoma, turėtumėte išlaikyti dar vieną mažą testą, kad įsitikinčiau, ar turite pakankamai tvirtą ranką.

Ji pradeda nusirenginėti.

Claude (*įsiaudrinusi*) – Aš irgi uždirbu pinigus miegodama, Jérôme... Nusipelniau geros bausmės...

Ji paspaudžia raudoną mygtuką. Jis ima mirksėti, suveikia aliarmas.

Tamsa.

Šviesa.

Claude rengiasi, o Jérôme irgi tvarkosi drabužius. Dominique įeina su nauju portretu ir pakabina vietoj senojo. Jame – nukryžiuotas Kristus. Jérôme prieina ir žiūri.

Jérôme – Bet čia aš!

Dominique – Jūs mėnesio darbuotojas, Jérôme.

Claude – Na, laimingas?

Dominique – Jūsų žmona jumis didžiulio, pone Šarpentjė.

Jérôme kurį laiką stovi sutrikęs.

Claude – Tai buvo geroji naujiena, Jérôme...

Jérôme – O yra ir blogoji?

Claude – Ką tik sužinojome. Mūsų bankas paskelbtas nemokus.

Dominique – Sužlugdytos našlės jau renkasi prie banko durų.

Claude – Reikia greitai sugalvoti, kaip jas nuraminti...

Jérôme – Supratau... Manęs laukia daug darbo...

Dominique – Bijau, kad šįkart to neužteks.

Claude – Reikės smogti stipriai.

Dominique – Padaryti simbolinį gestą.

Claude – Ant kortos pastatytas visos mūsų bankų sistemos išlikimas, Jérôme.

Jérôme – Pasakykite, kad tai košmaras...

Claude (*Dominique*) – Atneškite plaktuką ir pjautuvą...

Dominique – Norite pasakyti, plaktuką ir vinis.

Claude – Ar ne tą ir pasakiau?

Dominique išeina.

Claude – Turėsite būti drąsus, Jérôme.

Raudona lemputė pradeda mirksėti, pasigirsta aliarmas.

Tamsa.

Šviesa.

Jérôme miega atsilošęs krėsle. Suskamba telefonas, jis krūpteli ir pabunda. Atsiliepia.

Jérôme – Taip...? A, Dominique? Taip, taip, gerai... Ne, ne, viskas gerai... Trumpam užmigau ir susapnavau košmarą...

Dar apsnūdęs atsistoja, nueina prie staliuko ir paima termosą.

Jérôme – Man reikia geros kavos...

Jis atsuka termosą ir ketina įsipilti kavos į dangtelį. Tačiau iš vidaus ima veržtis balti dūmai, apgaubiantys sceną. Šviesa tampa nereali, pasigirsta balsas iš už scenos – tai gali būti Claude balsas.

Claude – Turite teisę į vieną norą, pone Šarpentjė...

Jérôme – Iš tikrųjų aš Karpentjė...

Claude – Atsiprašau...

Jérôme – O paprastai norai būna trys, ne?

Claude – Krizė, pone Karpentjė.

Jérôme – Vienas noras... Gerai, tada... Gal galiu gauti kavos?

Tamsa.

Šviesa.

Jérôme miega atsilošęs krėsle. Į kabinetą įeina Marie ir jį pamato.

Marie – Jérôme?

Jérôme – Marie? Ką tu čia veiki?

Marie – Paprašiau tavo asistentės mane pranešti, bet tu neatsakei...

Jérôme – Atsiprašau, turbūt trumpam užsnūdau...

Marie – Prisimeni, kad turėjome kartu pietauti?

Jérôme – Taip, žinoma... Aš pasiruošęs... Einam?

Marie – Gerai. Tikrai viskas gerai?

Jérôme – Taip, taip. Įprasta diena...

Marie – Gerai...

Jie ruošiasi išeiti.

Jérôme – Ką tik sapnavau neįtikėtiną košmarą... Tu net neįsivaizduoji...

Marie – Tikrai?

Jérôme – Juoksiesi, bet sapnavau, kad esi mano žmona.

Marie – Bet Jérôme... Aš ir esu tavo žmona...

Jérôme – A... Tada, manau, šis košmaras dar ne visai baigėsi...

Jie išeina.

Tamsa.

Pabaiga.

Apie autorių

Jean-Pierre Martinez gimė 1955 m. Auvers-sur-Oise, Prancūzijoje. Savo kūrybinį kelią jis pradėjo kaip būgnininkas keliose roko grupėse, vėliau dirbo reklamos semiotikos srityje. Po to tapo televizijos scenaristu, o vėliau grįžo į scenos meną kaip dramaturgas.

Jis yra parašęs apie šimtą televizijos scenarijų ir 123 pjeses, tarp jų komedijas, statomas daugelyje pasaulio šalių, tokias kaip Penktadienis, 13-oji ir Strip Poker.

Šiandien Jean-Pierre Martinez yra vienas dažniausiai statomų šiuolaikinių prancūzų dramaturgų. Jo pjesės išverstos į daugybę kalbų ir buvo statytos daugiau nei 100 šalių, tiek profesionaliuose teatruose, tiek mėgėjų trupėse.

Jo pjeses galima rasti čia:

<https://jeanpierremartinez.net>

Jean-Pierre Martinez atstovauja Prancūzijos autorių teisių organizacija SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Autorių teisės

Šis tekstas yra saugomas autorių teisių.

Šios pjesės tekstą galima nemokamai atsisiųsti skaitymui ir asmeniniam naudojimui. Bet koks viso teksto ar jo dalies atgaminimas, publikavimas, adaptavimas ar kitoks naudojimas be išankstinio autoriaus leidimo yra draudžiamas, išskyrus galiojančių teisės aktų numatytus atvejus.

Bet kokiam viešam pjesės pastatymui, tiek profesionaliam, tiek mėgėjų, būtina iš anksto gauti leidimą ir sumokėti atitinkamą autorinį atlyginimą.

Norėdami susisiekti su Jean-Pierre Martinez ir paprašyti leidimo statyti vieną iš jo kūrinių:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Avinjonas – 2026 m. spalio

<https://jeanpierremartinez.net>

Pjesę galima atsisiųsti nemokamai